

заборгованостей. Відповідно і для звітності передбачити рядки щодо дисконтування. Облік виглядатиме наступним чином:

- у позичальника:

1) на дату отримання позики – дебет «Грошові кошти» кредит «Довгострокові зобов'язання» – за теперішньою вартістю; одночасно, дебет «Грошові кошти» кредит «Дисконт за довгостроковими зобов'язаннями» – на суму дисконту;

2) на дату балансу: дебет «Дисконт за довгостроковими зобов'язаннями» кредит «Довгострокові зобов'язання» – списання дисконту;

- у позикодавця:

1) на дату надання позики – дебет «Довгострокова дебіторська заборгованість» кредит «Грошові кошти» – за вартістю позики; одночасно, дебет «Дисконт за дебіторською заборгованістю» кредит «Грошові кошти» – на суму дисконту;

2) на дату балансу – дебет «Довгострокова дебіторська заборгованість» кредит «Дисконт за дебіторською заборгованістю».

В такому разі облік дисконтування не впливатиме на об'єкт оподаткування податком на прибуток, водночас, користувачі зможуть бачити реальні показники діяльності підприємства.

УДК 657.334.5

Вакаров В.М.

к.е.н, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту,

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

Вакарова Б.В.

старший викладач кафедри обліку і аудиту

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

ОБЛІКОВА ІНФОРМАЦІЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Значне місце в сучасних умовах розвитку економіки України має діяльність суб'єктів підприємницької діяльності (надалі – СПД). Важливим аспектом наукового дослідження є проблема створення облікової інформації для ефективного управління ними. Його метою є отримати конкретний позитивний результат, якого намагається досягти менеджмент підприємства у своїй діяльності.

Основним нормативно-правовим документом у напрямі діяльності суб'єктів підприємницької діяльності є Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва» від 22.03.2012 р. № 4618-VI [1]. Тому автори зосереджують свою увагу саме на дослідження питань обліку та створення облікової інформації для здійснення об'єктивної оцінки діяльності СПД.

До мікропідприємств, малих, середніх та великих належать підприємства, показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передуює звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв (дивись табл.1):

Таблиця 1.

Пріоритетні критерії виокремлення різних типів СПД*

Критерії виокремлення	Мікропідприємства	Малі підприємства	Середні підприємства	Великі підприємства
Середня кількість працівників	до 10 осіб	до 50 осіб	до 250 осіб	понад 250 осіб
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	до 2 млн. євро	до 10 млн. євро	до 40 млн. євро	понад 40 млн. євро
Балансова вартість активів	до 350 тис. євро	до 4 млн. євро	до 20 млн. євро	понад 20 млн. євро

*Таблиця 1 складена на основі Закону України Про внесення змін до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо удосконалення деяких положень від 5 жовтня 2017 року, № 2164-VIII [3].

Управління СПД вимагає забезпечення об'єктивного відображення об'єктів обліку з метою отримання об'єктивної облікової інформації для оцінки їх підприємницької діяльності про ті господарські процеси, їх характер і обсяг, про наявність матеріальних, трудових, виробничих і фінансових ресурсів, їх використання, про фінансові результати діяльності, які мають місце в її діяльності. Такі дані можуть бути отримані на основі бухгалтерського обліку і звітності. Звітність СПД має велике значення, оскільки вона використовується для оцінки діяльності окремого підприємства з метою одержання облікової інформації, яка необхідна для управління ними.

Тому доцільно визначитись не лише стосовно організаційних і практичних заходів, але і в методологічних питаннях формування обліку. Оскільки облік є одним з найважливіших засобів отримання облікової інформації і є основою ефективного управління СПД, який залежить від повноти, обґрунтованості і достовірності інформації, яка міститься в бухгалтерському обліку і звітності.

Управління будь-яким СПД вимагає систематичної інформації про здійснювані господарські процеси, їх характер і обсяг, про наявність матеріальних, трудових, виробничих і фінансових ресурсів, їх використання, про фінансові результати діяльності, яка знаходить своє відображення у показниках фінансової звітності СПД.

Підвищений рівень тінізації економіки, відсутність дієвих кроків у подоланні корупції та недобросовісна конкуренція вимагають реформування бухгалтерського обліку СПД та податкового реформування. Оскільки спрощена форма бухгалтерського обліку, як і система спрощеного бухгалтерського обліку доходів та витрат, може застосовуватись поряд із загальноприйнятою формою обліку за вибором СПД, тобто є дозволеною, а не обов'язковою. Суб'єкти малого підприємництва складають та подають до відповідних органів фінансову звітність,

передбачену нормами Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» [4].

Для мікропідприємств і малих підприємств, які визнані такими відповідно до внесених змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2], які ведуть спрощений бухгалтерський облік доходів та витрат відповідно до податкового законодавства, встановлюється скорочена за показниками фінансова звітність у складі балансу і звіту про фінансові результати, форма і порядок складання яких визначені Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» (Н(с)БО 25) [4]. Зазначені підприємства можуть самостійно визначати доцільність складання фінансової звітності за формами, наведеними у цьому Н(с)БО 25.

Нині діючий Н(С)БО 25 передбачає існування двох типів звітів: 1) «Фінансовий звіт малого підприємства» («Баланс» ф. №1-м та «Звіт про фінансові результати» ф. № 2-м); 2) «Фінансова звітність мікропідприємства» («Баланс» ф. №1-мс та «Звіт про фінансові результати» ф. № 2-мс). В Н(С)БО 25 [4] відмічено, що СПД, які мають право на застосування спрощеного бухгалтерського обліку доходів і витрат: 1) обліковують необоротні активи за первісною вартістю і окремо відображають накопичену амортизацію; 2) не створюють забезпечення наступних витрат і платежів (на виплату наступних відпусток працівникам, виконання гарантійних зобов'язань тощо), а визнають відповідні витрати у періоді їх фактичного понесення; 3) визнають витрати і доходи з урахуванням вимог Податкового кодексу України і відносять суми, які не визнаються Податковим кодексом України витратами або доходами, безпосередньо на фінансовий результат після оподаткування; 4) поточну дебіторську заборгованість включають до підсумку балансу за її фактичною сумою.

Для успішного управління СПД необхідний принципово новий підхід до здійснення обліку та формування облікової інформації, яка б відповідала реаліям сьогодення.

Науковці, які займаються дослідженням бізнесу і їх підприємницькою діяльністю, головним чином звертають увагу на виробництво різних товарів та послуг в рамках певних витрат і отриманому при цьому прибутку або доходу. Тому, на думку авторів, при формуванні облікової інформації для управління їх підприємницькою діяльністю слід в першу чергу звертати увагу, щоб в ній містилася та інформація, яка б дала змогу тримати в полі зору такі важливі показники як: доходи, витрати, прибутковість, рентабельність, платоспроможність і фінансова стійкість. Всі ці показники взаємопов'язані.

Щоб підприємство працювало прибутково, воно повинно врахувати і мати в своїй обліковій базі ще і таку інформацію як: засвоєння нових ринків або збільшення частини ринку, яким підприємство володіє; розробку нової продукції, що знаходить попит у споживачів; удосконалення якості продукції; максимальне зниження витрат виробництва; підготовка кваліфікованого персоналу.

Виникає і необхідність не тільки нових підходів до формування облікової інформації, яка б дала можливість в будь-який час оцінити результативність діяльності підприємницьких структур, але і додержання певних принципів її організації.

Отже, в сучасних умовах здійснення обліку і його основі формування облікової інформації для оцінки СПД слід розглядати її як комплекс упорядкованої інформації, необхідної і достатньої для оцінки ефективності управління підприємницькою діяльністю за даними обліку і оперативної звітності та оцінки їх основних економічних показників.

Список використаних інформаційних джерел

1. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва» від 22.03.2012 р. № 4618-VI.
2. Господарський кодекс України: /Верховна Рада України. Офіційне видання ред. від 01.01.2014. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua/go/436-15>
3. Про внесення змін до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо удосконалення деяких положень від 5 жовтня 2017 року, № 2164-VIII.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31 травня 2019 року № 226.

УДК 657

Вигівська І.М.

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту

Державний університет «Житомирська політехніка», м. Житомир, Україна

Григоревська О.О.

к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту

Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ, Україна

ОБЛІКОВЕ ВІДОБРАЖЕННЯ НАДАННЯ БЛАГОДІЙНОЇ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ РИЗИКІВ ТЕРОРИЗМУ І СЕПАРАТИЗМУ

Ризики тероризму та сепаратизму в Україні залишаються актуальними з огляду на ряд негативних явищ: збільшення активності міжнародних терористичних організацій, формування сепаратистських ідей, організація та фінансування дій, спрямованих на порушення суверенітету та територіальної цілісності країни, наявність у незаконному обігу значних обсягів зброї та боєприпасів, збільшення радикалізації суспільства. Всі ці чинники впливають на національну безпеку країни.

Боротьбу з тероризмом визначено одним із пріоритетних напрямів діяльності ООН та інших міжнародних організацій. Діяльність терористичних організацій